

УДК 355.541.2

DOI: 10.31733/15-03-2024/2/629-630

Максим КАЛІМАН

старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки

Єгор ГРЕЧИШКІН

курсант ННІ права та підготовки
фахівців для підрозділів
Національної поліції
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИКЛАДАННЯ ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Введення воєнного стану та початок повномасштабної війни на території України призвели до неабиякої актуальності питання про порядок та умови вогневої підготовки співробітників поліції як чоловічої, так і жіночої статі. Відповідно до п. 1 ст. 46 Закону України «Про Національну поліцію» застосування вогнепальної зброї – це найбільш суворий захід примусу» [1]. Представники як Територіальної оборони, Збройних сил України, Національної гвардії України, так і Національної поліції України, а також інших органів виступають безпосередніми суб'єктами забезпечення безпеки й оборони нашої держави в умовах дії воєнного стану, у зв'язку з чим вони повинні бути готові до ефективного застосування чи використання вогнепальної зброї, якщо на це виникнуть відповідні підстави.

Під час бою для поразки супротивника використовуються різні методи, але найбільш масовим і найбільш важливим є вогнепальна зброя. Особливо важливою є її роль під час воєнного стану. Майбутнім офіцерам Національної поліції України часто доведеться працювати в екстремальних ситуаціях, особливо в умовах воєнного стану. При цьому природно те, що їм доведеться відчувати високу нервову напругу, психічні навантаження, відповідно до цього до поліцейських та їхньої професійної підготовки пред'являються високі вимоги [2].

Головною метою вогневої підготовки здобувачів вищої освіти навчальних закладів зі специфічними умовами навчання є попередження випадків, коли поліцейські виявляються психологічно не готовими до дій в екстремальних ситуаціях в умовах воєнного стану, що, на жаль, призводить до фатальних наслідків. Уважається, що однією з основних причин цього є відсутність професійно-психологічної готовності під час застосування вогнепальної зброї в екстремальних ситуаціях, особливо в умовах воєнного стану [2].

Під час вивчення сучасного порядку і умов вогневої підготовки курсантів закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання було виявлено, що для впевненого тримання зброї у руках курсанта необхідна і психологічна готовність до пострілу. Для формування такої готовності необхідне не лише постійне відпрацювання вправ зі зброєю, у тому числі при фізичному навантаженні, з укриття тощо, але і робота з психологами, виявлення схильності конкретної особи до паніки, психологічної неготовності до активних дій в умовах типових стресових ситуацій, що мають місце у діяльності поліцейських. Також відпрацювання навичок з отримання та здачі зброї на рівні територіального органу поліції, моделювання відповідної роботи чергової частини, заповнення відповідних журналів. При цьому на конкретних практичних прикладах варто розглядати типові ситуації, що потягли дисциплінарну відповідальність працівників поліції, їх керівників, відповідальних осіб, і були пов'язані з недотриманням порядку здачі зброї, відсутністю відповідних підписів і відміток у журналах тощо.

Доречно вказати, що під час викладання вогневої підготовки в курсантів необхідно робити акцент на питаннях відповідальності за викрадення зброї в умовах воєнного стану, зокрема випадків, коли співробітники під час евакуації своїх сімей самовільно без відповідного дозволу залишали територіальні органи поліції, де вони проходили службу, зі зброєю, яка перебувала у їх розпорядженні (постійному носінні).

Підсумовуючи викладене, можна сказати, що належна вогнева підготовка

працівників поліції – це одно з головних умов несення служби під час воєнного стану, а якість відповідної підготовки наразі на жаль не має достатнього рівня в усіх територіальних підрозділах Національної поліції, у тому числі й у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання, де безпосередньо проводяться заняття по підвищенню цього рівня. Проблема поводження зі зброєю існує і її треба якомога швидше вирішувати задля надійного захисту поліцейського та населення. Швидкість реакції на небезпеку, її оцінка та точність стрільби є основою для усіх, хто має дозвіл на носіння, зберігання, використання та застосування вогнепальної зброї.

1. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2016. № 580-VIII. Відомості Верховної Ради України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text> (дата звернення: 21.02.2024).

2. Конєв О.Ю., Геращенко О.С. Удосконалення методики навчання вогневої підготовки здобувачів вищої освіти навчальних закладів зі специфічними умовами навчання та цивільних осіб в умовах воєнного стану. Протидія злочинності: проблеми практики та науково-методичне забезпечення. URL : <http://dspace.oduvs.edu.ua/bitstream/123456789/2814/1/20.pdf>

3. Використання інтерактивного мультимедійного обладнання у підготовці поліцейських : навч. посіб. / кол. авт. ; ред. С.А. Комиссаров. Дніпро : ДДУВС, 2022. 196 с. URL : <https://er.dduvs.in.ua/handle/123456789/9934>

УДК 351.74+159.98

DOI: 10.31733/15-03-2024/2/630-632

Анна ЖЕЛІЗНЯК

ад'юнкту кафедри
адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ В УКРАЇНІ: ПОНЯТТЯ І ЗМІСТ

З метою підвищення рівня працездатності правоохоронців при виконанні службових обов'язків, у надзвичайних ситуаціях, а також для збереження їх психічного/психологічного здоров'я, особливо в умовах сьогодення, потребується організація та здійснення необхідної професійної психологічної допомоги. Але дуже важливе значення для психологічного та емоційного стану конкретного працівника має його суб'єктивне психо-емоційне ставлення та навички у сприйнятті і реагуванні на зовнішні негативні події.

Психологічними новоутвореннями, тобто змінами, які виникають на певній стадії розвитку життя людини, в особистості працівника поліції можуть стати креативність думки і міркування, раціональність форми поведінки, впевненість у готовності йти на обдуманий зрівноважений ризик і почуття суб'єктивної відповідальності, вміння підлаштовуватись до швидкоплинних змін, психологічна витривалість, готовність до психічних перенавантажень та стресових подій і безпосередньо вміння під них підлаштовуватись і знаходити з них вихід [1]. Кваліфікована підготовка має стати одним із основних етапів у загальній системі заходів по забезпеченню фахової відповідності теперішніх правоохоронців. Саме поняття «модель спеціаліста» та «модель професійної діяльності фахівця» знаходяться у тісному взаємовідношенні один до одного [2]. Модель професійної діяльності являється однією з основ його професійної підготовки, що має важливе значення задля ефективності реалізації та організації усього освітнього процесу. Професійна діяльність є багаторівневою, неоднорідною реальністю, яка може виступати в різних аспектах. Психологічна модель в системному плані професійної службової діяльності складається із різноманітних явищ, які безпосередньо чи опосередковано мають вплив на свідомість та психічний стан працівників поліції. Одними із основних їх властивостей є наступні рівні:

1) когнітивний – є розумінням специфіки індивідуальної та групової психології конфронтуючої сторони, її сильних і слабких елементів, звичні шаблони та алгоритми дій; відображення соціальної основи та фактів здійснення поставлених задач; розуміння того,